

Onderwerp
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2

Samenvatting

Inleiding

Op grond van de Wet stedelijke vernieuwing (Wsv) gaat het rijk begin 2004 het beleidskader voor de tweede periode van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV-2) vaststellen. ISV-2 zal lopen van 2005 tot en met 2009. Het rijksbeleidskader is de basis om stedelijk vernieuwingsbudget in gemeenten in te zetten. Het investeringsbudget wordt deels via de provincies aan gemeenten toegekend.

Deze notitie doet een voorstel voor de aanpak van de verdeling van de ISV-gelden over de "niet rechtstreekse" Flevolandse gemeenten (de gemeenten welke de middelen ontvangen via de provincie).

Gelet op de Wet stedelijke vernieuwing dient de provincie voor 1 juli 2004 inzicht te geven in de verdeelsystematiek. De verdeelsystematiek moet zijn verankerd in een nieuwe provinciale verordening.

Achtereenvolgens komt aan de orde:

- wat het ISV inhoudt
- de rol van de provincie Flevoland
- de beperkte financiële middelen in de ISV-2 periode
- de ervaringen uit de huidige ISV-periode (ISV-1, 2000-2004)
- de keuze uit de voorstellen voor de aanpak van ISV-2

Wat is het ISV?

Het ISV is een brede doeluitkering voor het stedelijk gebied, waaronder kan worden begrepen: wonen, ruimte, milieu, cultuurhistorie en grootschalig groen in de stad. Gelden vanuit verschillende regelingen zijn hierin samengevoegd. Het ISV richt zich in eerste instantie op de verbetering - door fysieke ingrepen - van de woon- en leefomgeving, mede ter ondersteuning van verbeteringen op andere terreinen als het sociale en economische vlak.

De regeling is alleen voor bestaand stedelijk gebied bedoeld, niet voor uitbreidingslocaties.

Het rijk heeft in haar beleidskader prestatievelden opgenomen waarop het de inzet op stedelijke vernieuwing beoordeelt.

De rijksdoelstellingen voor stedelijke vernieuwing zijn gericht op het bijdragen aan een duurzame, fysieke kwaliteitsverbetering van de stad waarbij tegelijkertijd ook wordt bijgedragen aan de sociale en economische conditie en veiligheid. Het geldt ook omgekeerd: om van fysieke herstructurering een succes te maken zijn investeringen in sociale kwaliteit, veiligheid en economie vaak een voorwaarde.

Het rijk beoordeelt de inzet voor ISV 2 op de volgende vier prestatievelden:

1. Wonen;
2. Omgevingskwaliteit;
3. Zorgvuldig ruimtegebruik;
4. Fysieke voorwaarden voor aantrekkelijke sociale en veilige omgeving.

Registratienummer:
CSA04.023

Commissie
Samenleving

d.d.
18 februari 2004

Agendapunt:
5.1.c.1

Aard bespreking Commissie:

Datum
2 februari 2004

Steller
J.v.d.Perk/T.Harmsen

Afdeling/Bureau
ROV

Elk prestatieveld bestaat uit verschillende beleidsthema's waaronder een aantal concrete outputdoelstellingen. Bijgaand schema geeft hiervan een overzicht. Op de negen vetgedrukte beleidsthema's heeft het Rijk outputdoelstellingen en -indicatoren geformuleerd. Bij de overige vier beleidsthema's zal nader worden bezien op welke wijze zinvol meetbare doelstellingen kunnen worden geformuleerd.

Rol provincie Flevoland

De taak van de provincie Flevoland is het verdelen van de gelden voor de "niet rechtstreekse gemeenten".

Op basis van diverse criteria geeft het rijk gelden aan de provincie, welke de provincie dan zelf kan verdelen over de niet-rechtstreekse gemeenten.

Rechtstreekse en niet rechtstreekse gemeenten

Een "rechtstreekse gemeente" krijgt geld rechtstreeks van het Rijk. In Flevoland is dit de gemeente Lelystad. Hierbij heeft de provincie geen rol in de verdeling van de gelden. Wel heeft de provincie de taak een advies uit te brengen aan het rijk over de voorstellen voor stedelijke vernieuwing in Lelystad in de periode vanaf 2005.

Een "niet-rechtstreekse gemeente" kan via de provincie Flevoland gelden krijgen. Uit de voorstellen van het Rijk blijkt dat alle overige Flevolandse gemeenten hiervoor in aanmerking kunnen komen: Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Beperkte financiële middelen in ISV-2 in periode 2005-2009

Voor de stedelijke vernieuwing is een beperkt budget beschikbaar:

- ISV-I (2000- 2004) voor *drie* Flevolandse gemeenten: 908.000 euro
- ISV-II (2005- 2009) waarvoor *vijf* Flevolandse gemeenten in aanmerking kunnen komen: ca. 909.000 euro
(verwachting)

De definitieve verdeling van het landelijke ISV-2-budget over de provincies moet nog worden vastgesteld door het rijk. Derhalve is nu voor ISV-2 de verwachte bijdrage aangegeven.

Overigens is het landelijke ISV-2 budget (1.192.134.000 euro) een stuk lager dan het ISV-1 budget (1.323.113.000 euro).

Het landelijke ISV-budget wordt gevoed door gelden van verschillende departementen. Zo worden gelden voor stadsvernieuwing, bodem, geluid, luchtkwaliteit bijeen gevoegd. De gelden die de verschillende departementen in het ISV-budget storten, zijn nog niet voor alle onderdelen bekend. Voor bodemsanering zal dit 1 april 2004 duidelijk worden.

Flevoland heeft voor bodemsanering een uitzonderingssituatie. Er zijn gesprekken gaande om rond 2010 de gehele bodemsaneringsproblematiek te kunnen afronden. Hierbij is het tevens de vraag of de daarmee gepaard gaande gelden via het ISV-budget worden toegekend of niet. Gelet hierop zou het in de rede liggen om – als het bodembudget via het ISV aan de provincie toekomt – het "bodem" geld apart van het overige ISV-budget te houden.

Ervaringen ISV-1

Voor ISV-I zijn gelden toegekend aan de gemeenten Dronten, Noordoostpolder en Urk. Deze middelen zullen naar alle waarschijnlijkheid ook op een goede manier worden besteed, zo blijkt uit de tussentijdse evaluatie welke is uitgevoerd in het najaar van 2002.

De ervaring leert echter ook dat:

- het voor gemeenten een omvangrijke taak is een ISV-aanvraag op te stellen. Over een aanvraag vindt intensief en nauw overleg plaats met de provincie.
- er daardoor relatief veel werk moet worden verricht voor een relatief klein budget.
- uitvoering van de opgenomen projecten in een ISV-aanvraag in de loop der jaren niet altijd haalbaar blijken te zijn. Er moeten dan andere projecten worden aangedragen waarover dan weer afspraken tussen provincie en gemeente moeten worden gemaakt.
- er in het verdeelsysteem beperkte stimulans zit voor partijen om te zoeken naar die projecten welke ook goed realiseerbaar zijn, en te voorkomen dat er allerlei "papieren" voorstellen worden gedaan.

Voorstel aanpak ISV-2

Voor 1 juli 2004 dient er een nieuwe provinciale verordening te komen.

Bij de verdeling van de middelen is de keuze om:

1. zoals bij ISV-1: het provinciale ISV-budget over de gemeenten te verdelen aan de hand van de rijksberekeningen. Vervolgens zijn de gemeenten vrij in de keuze van de projecten (binnen de wettelijke kaders van ISV). Dit betekent dat vijf gemeenten een bedrag voor stedelijke vernieuwing krijgen. Hierna is een indicatie van de verdeling op grond van de thans bekende rijksberekeningen gegeven (tussen haakjes is in percentages de verdeling voor ISV-1 gegeven):

Almere:	23%	(is 0% bij ISV-1)
Dronten:	11%	(is 25% bij ISV-1)
Noordoostpolder:	48%	(is 60% bij ISV-1)
Urk:	18%	(is 15% bij ISV-1)
Zeewolde:	0,7%	(is 0% bij ISV-1)
2. het provinciale ISV-budget op basis van concrete stedelijke vernieuwingsprojecten zelf te verdelen (op basis van criteria als: draagvlak bij de betrokken partijen, daadwerkelijke uitvoering van projecten vóór 2010 en het voldoen aan provinciale accenten voor stedelijke vernieuwing). De gemeenten maken dan zelf de afweging of de indiening van een aanvraag zinvol is. De provincie zal de projecten vervolgens beoordelen.

De provincie kan dan ook bijvoorbeeld het accent leggen op een beperkt aantal grotere projecten, in plaats van de gelden te verdelen over een groot aantal projecten.

Het voorstel is om de tweede werkwijze te gaan uitwerken, omdat dan de volgende uitgangspunten kunnen worden gehanteerd:

- een zo doelmatig mogelijke inzet van middelen

- het daadwerkelijk inzetten van de middelen voor projecten / activiteiten die in de periode 2005-2009 worden verricht
- voorkomen van versnippering door een geconcentreerde inzet van het geringe budget.

Hierbij kan worden gezien of binnen de kaders die het rijk heeft meegegeven inhoudelijke Flevolandse accenten worden gelegd. Hierdoor sluit het ISV-beleid goed aan bij de provinciale doelstellingen. Mogelijkheden hiervoor zijn:

- de bijdrage van het project aan de discrepantie tussen vraag en aanbod van de woningen in de gemeente
- de bijdrage van het project aan de jongerenhuisvesting en de behoefte aan zorggerelateerde woningen
- de inrichting van een goede woonomgeving / openbare ruimte
- voldoende fysieke ruimte voor sociale voorzieningen
- de mate waarop invulling wordt gegeven aan een integrale aanpak (zowel t.a.v. de verschillende prestatievelden van het rijk, als het betrekken van verschillende partijen).

Op basis van de bespreking in de Statencommissie Samenleving kan vervolgens het provinciale beleidskader en de verordening worden opgesteld. Om 1 juli aanstaande gereed te zijn, dient in maart een ambtelijk concept gereed te zijn.

Voor de procedure termijn is tevens van belang of uw commissie de concept-verordening en het concept-beleidskader wil beoordelen op inspraak-rijpheid. Indien het laatste gewenst is, zal het beleidskader en de verordening naar verwachting eerst in september 2004 ter vaststelling aangeboden kunnen worden.

Voorstel GS:

Het voorstel voor de opstelling van het provinciale ISV-beleidskader en de ISV-verordening ter bespreking voor te leggen.

Gevraagd advies:

- instemmen met verdeling ISV-2-budget aan de hand van concrete projecten van gemeenten
- de richting en de accenten geven voor de verdeelsystematiek
- uitspraak inzake de wenselijkheid de inspraak-rijpheid van het concept-beleidskader en de concept-verordening te beoordelen in de commissie Samenleving

Advies Commissie:

De commissie stelt voor de kaders van de woonvisie te volgen en stemt in met het voorstel.